

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/34/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201879
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8122201879.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, XXX XX D. právne zastúpený: Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, IČO: 51 913 984, proti žalovaným: 1/ F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, XXX XX D., 2/ G. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, XXX XX D., obe právne zastúpené: JUDr. Michal Kizák, advokát, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, o zaplatenie 17.350 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 16C 13/2022-349 zo dňa 27.02.2025 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II., III. a IV..
- Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd žalobu žalobcu voči žalovanej v 1. rade z a m i e t a .

II. Žalovaná v 2.rade je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 17.350 eur, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca má voči žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovanej v 1. rade voči žalobcovi súd nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, ktorá mu bola doručená 21.02.2022 sa žalobca voči žalovaným domáhal zaplatenia sumy 17.350 eur, čo odôvodnil tým, že je synom nebohej F. C., C. H., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom žalovaná suma predstavuje polovicu kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti, ktorú odpredala žalovaná v 1/ rade, keďže táto kúpna cena patrí do dedičstva po poručiťke a doposiaľ mu nebola vyplatená. Žalovaná v 1. rade je dcérou nebohej poručiťky a zároveň sestrou žalobcu. Žalovaná v 2. rade je dcérou žalovanej v 1. rade.

3. Súd prvej inštancie mal za nesporné preukázané, že žalobca a žalovaná v 1/ rade sú ako súrodenci dedičia po poručiťke F. C., C. H., nar. XX.XX.XXXX a zomrelej dňa XX.XX.XXXX. Konštatoval, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/76/2020 zo dňa 04.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021 bolo určené, že kúpna cena vo výške 34.700 eur za predaj nehnuteľnosti

patrí do dedičstva po poručiiteľke. Tento rozsudok vychádza zo skutkového stavu, že predmetná kúpna cena bola uhradená na podklade kúpnej zmluvy, ktorú dňa 23.03.2015 uzatvorila poručiiteľka v právnom postavení predávajúcej, s obchodnou spoločnosťou TAVAL, s.r.o., Ľubotice, pričom táto kúpna zmluva bola uzatvorená len deň pred smrťou poručiiteľky a v mene poručiiteľky ju uzatvorila žalovaná v 1. rade na základe generálneho plnomocenstva. V deň smrti poručiiteľky dňa XX.XX.XXXX bola kúpna cena podľa tejto zmluvy pripísaná na bankový účet, ktorého majiteľkou je žalovaná v 2. rade.

4. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 39D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022 notárka I. J. D. potvrdila nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov tak, že túto kúpnu cenu vo výške 34.700 eur nadobúdajú žalobca A. B. C. v podiele 1 a žalovaná v 1. rade F. C. v podiele 1.. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.11.2022.

5. Žalované vo vyjadrení k žalobe vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku, nakoľko pokiaľ by sa jednalo o nárok na náhradu škody, resp. na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak oba tieto nároky sú premlčané v zmysle § 106 a § 107 Občianskeho zákonníka. Za rozhodujúcu udalosť žalované považujú zaplatenie kúpnej ceny, ku ktorej došlo dňa 24.03.2015, a teda v ten deň došlo k udalosti, z ktorej vznikla škoda, resp. kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Nakoľko žaloba bola podaná až dňa 21.02.2022, bola podaná po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. V prípade pokiaľ by súd v danom prípade vzhliadol potrebu aplikácie 10-ročnej premlčacej doby, tak už uplynula 2-ročná subjektívna premlčacia doba, nakoľko sa žalobca preukázateľne dozvedel o náhrade škody, resp. o bezdôvodnom obohatení už v priebehu roka 2019.

6. Dňa 07.02.2023 súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodol tak, že žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 17.350 eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok) a vyslovil, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok).

7. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalované v 1. a 2. rade. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, uznesením zo dňa 8.10.2024 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že nie je zrejmé, z akého titulu súd prvej inštancie priznal žalobcovi ním uplatnený nárok. Za dôvodnú považoval odvolací súd taktiež námietku týkajúcu sa absencie zdôvodnenia spoločnej (solidárnej) zodpovednosti žalovaných v 1. a 2. rade. Odvolací súd taktiež poukázal na to, že aj keď, podľa názoru odvolacieho súdu, dospel súd prvej inštancie na základe doteraz vykonaného dokazovania k správne záveru, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná, tak jeho odôvodnenie nepovažuje za dostatočné. Uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude jasne definovať z akého právneho titulu priznal žalobcovi jeho nárok, so zdôvodnením naplnenia hmotnoprávných podmienok konkrétneho zákonného ustanovenia. Zároveň bude skúmať pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaných a taktiež sa vysporiada s námietkou žalovaných týkajúcou sa počiatku plynutia premlčacej doby.

8. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 7C/76/2020-87 zo dňa 4.10.2021 v právnej veci o určenie, že finančné prostriedky patria do dedičstva rozhodol tak, že určil, že kúpna cena v sume 34.700 eur za predaj nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy zo dňa 23.3.2015 číslo vkladu E. XXX/XXXX, predmetom ktorej bol odplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k.ú. K., patrí do dedičstva po poručiiteľke F. C., C. H., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom E. XXXX/XX, XXX XX D., zomrelej dňa XX.X.XXXX. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 11.12.2021.

Uznesením Okresného súdu Prešov, č. k. 39D/1566/2021-35 zo dňa 17.10.2022 notárka I. J. D. rozhodla tak, že určila všeobecnú hodnotu majetku po poručiiteľke F. C., C. H., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX vo výške 34.700 eur, pričom čistá hodnota dedičstva predstavuje suma 34.700 eur. Zároveň rozhodla tak, že potvrdila nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov tak, že túto kúpnu cenu nadobúdajú A. B. C. v podiele 1 a F. C. taktiež v podiele 1. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3.11.2022.

9. Za podstatnú otázku považoval súd prvej inštancie posúdenie žalovanými namietaného premlčania nároku žalobcu. Súd prvej inštancie uzavrel, že nárok žalobcu premlčaný nie je a ani nemôže byť, nakoľko až rozhodnutím (po právoplatnosti) o dodatočnom dedičskom konaní bolo určené, aká je hodnota dodatočne prejednaného majetku a kto túto hodnotu a v akom podiele nadobúda. Až po

právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve/dodatočnom prejednaní dedičstva, sú dané podmienky na ďalší postup v konaní pri domáhaní sa nárokov, pričom právoplatnosť dodatočného prejednania dedičstva v tejto veci nastala 3.11.2022. Nemôže preto vzhľadom na vyššie uvedené obstať tvrdenie žalovaných, že premlčacia doba začala plynúť od 24.3.2015 (deň po uzatvorení kúpnej zmluvy medzi poručiiteľkou a spoločnosťou TAVAL, s.r.o. a zároveň deň úmrtia poručiiteľky), resp. od roku 2019, od kedy mal mať žalobca, podľa tvrdenia žalovanej strany, vedomosť o okolnostiach týkajúcich sa prevodu predmetných nehnuteľností. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že aj odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že z doteraz vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie nevyplýva, aby mal žalobca vedomosť o konkrétnej kúpnej cene, za ktorú bola odpredaná nehnuteľnosť poručiiteľky skôr, ako po právoplatnom skončení konania sp. zn. 7C/76/2020 na základe rozsudku zo dňa 04.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021, a ktorým bolo určené, že kúpna cena vo výške 34.700 eur za predaj nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiiteľke. Podľa názoru súdu prvej inštancie bola žaloba síce podaná v aktuálne prejednávanvej veci predčasne (21.02.2022), čo však nič nemení na tom, že o skutočnosti aký podiel na dedičstve po poručiiteľke na základe vyplatenej kúpnej ceny nadobudol, sa žalobca vskutku dozvedel až na základe rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 39 D/1566/2021 zo dňa 17.10.2022. Preto súd mohol žalobcovi priznať jeho nárok až po právoplatnosti uvedeného rozhodnutia o dodatočnom dedičskom konaní (3.11.2022), od právoplatnosti ktorého začína plynúť aj premlčacia doba. Nárok žalobcu teda premlčaný nie je ani v objektívnej ani subjektívnej premlčacej dobe a súd prvej inštancie zdôraznil, že takáto námietka premlčania má spôsobilosť byť tiež v rozpore s dobrými mravmi, pretože motívom žalovaných bola snaha ponechať si finančné prostriedky na úkor žalobcu, čo vyplynulo z tohto konania. Napokon aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná.

10. Súd prvej inštancie sa na základe pokynov odvolacieho súdu zaoberal aj právnym titulom, na základe akého priznal žalobcovi jeho nárok a taktiež tzv. solidárnosťou plnenia žalovaných. Uviedol, že možno prisvedčiť argumentácii, že kúpnu zmluvu na predmetné nehnuteľnosti uzatvárala ako predávajúca poručiiteľka (nie žalovaná v 1. rade), ktorú na základe generálneho plnomocenstva zastupovala žalovaná v 1. rade, ktorá uviedla do zmluvy číslo účtu žalovanej v 2. rade (svojej dcéry a vnučky poručiiteľky), na ktorý žiadala poručiiteľka vyplatiť kúpnu cenu, teda aj informáciu o čísle účtu uviedla v mene poručiiteľky. Z uvedeného teda vyplýva, že žaloba voči žalovanej v 1. rade musí byť zamietnutá, keďže konala ako splnomocnená osoba svojej matky a ona osobne nespôsobilá žalobcovi žiadnu škodu ani sa na jeho úkor bezdôvodne neobohatila, o čom súd prvej inštancie rozhodol výrokom I. tohto rozsudku.

11. Iná je situácia, čo sa týka žalovanej v 2. rade. Nebolo sporným, že na účet žalovanej boli pripísané finančné prostriedky z predaja predmetných nehnuteľností, pričom pokyn na prevod finančných prostriedkov bol realizovaný za poručiiteľku prostredníctvom žalovanej v 1. rade ako splnomocnenej osoby. Ako naznačil aj odvolací súd, právny zástupca žalobcu, a napokon čiastočne aj právny zástupca žalovaných, ktorý pripustil že u žalovanej v 2. rade (neter žalobcu) došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k 1 kúpnej ceny, za ktorú boli predané nehnuteľnosti, o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté, že patria do dedičstva. Nejedná sa preto v danej situácii o možnú aplikáciu solidárneho plnenia oboch žalovaných vo vzťahu k žalobcovi. Tieto finančné prostriedky patria žalobcovi a vzhľadom na bezdôvodné obohatenie žalovanej v 2. rade musia byť vydané žalobcovi, o čom súd prvej inštancie rozhodol výrokom II. tohto rozsudku.

12. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP, podľa ktorého, strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala.

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP v tom zmysle, že napriek aktuálnemu úspechu žalovanej v 1. rade v tomto, práve pre jej postoj v konaní a takpovediac v manažovaní podstaty vzniku sporu mal súd za to, že jej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania medzi úspešným žalobcom a neúspešnou žalovanou v 2. rade súd rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

13. Proti výrokom II. a III. tohto rozsudku podala odvolanie žalovaná v 2. rade z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Vo vzťahu k výroku II. žalovaná namieta, že hoci pred súdom prvej inštancie opakovane tvrdila, že kúpna cena vo výške 34.700,- eur bola poukázaná na jej bankový účet

ako dar, tak súd prvej inštancie sa s týmto jej tvrdením nijako nevysporiadal. Zároveň uviedla, že tento dar mal byť ako určitá forma kompenzácie za to, že žalobca za života poručiťky nadobudol omnoho hodnotnejší majetok ako jej matka (žalovaná v 2. rade). Žalovaná v 2. rade taktiež argumentovala, že poručiťka ešte v roku 2013 splnomocnila jej matku, aby zrealizovala predaj jej niektorých pozemkov, a aby si tieto peniaze nechala žalovaná v 2. rade ako dar, resp. kompenzáciu za to, že za života poručiťka finančne výrazne pomohla žalobcovi, ktorý ešte za jej života obdržal majetok, ktorý má v súčasnosti hodnotu niekoľko sto tisíc eur. Napriek tomu sa žalobca rozhodol žalovať svoju sestru a nete. Keďže sa súd prvej inštancie nevysporiadal s tvrdením žalovanej v 2. rade o tom, že kúpna cena mala predstavovať dar, vykazuje jeho rozhodnutie znaky nepreskúmateľnosti a žalovaná v 2. rade navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch II. a III. zmenil tak, že žalobu voči žalovanej v 2. rade zamietne a prizná jej právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

14. Proti výroku IV. podala odvolanie žalovaná v 1. rade z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pričom poukázala na to, že súd prvej inštancie jej napriek úspechu v konaní nepriznal právo na náhradu trov konania pre „jej postoj v konaní, a tak povediac v manažovaní podstaty vzniku sporu.“ Súd prvej inštancie okrem vyššie citovanej vety toto svoje tvrdenie nijako bližšie nevysvetlil a žalovaná sa len domnieva čo tým súd prvej inštancie myslel. Pokiaľ mal na mysli to, že žalovaná v 1. rade v mene a na účet poručiťky uviedla do kúpnej zmluve v roku 2015 číslo bankového účtu žalovanej v 2. rade, tak to nemožno považovať za manažovanie podstaty vzniku sporu, ale naopak za vykonávanie poslednej vôle poručiťky.

Okrem toho je potrebné mať na pamäti to, že súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku v zhode s odvolacím súdom jasne a zreteľne konštatoval, že žalovaná v 1. rade v danom prípade konala v mene a na účet poručiťky. Ak preto súd prvej inštancie týmto konštatovaním odôvodnil zamietnutie žaloby žalobcu voči žalovanej v 1. rade, tak nemôže tým istým konštatovaním odôvodňovať aj nepriznanie práva na náhradu trov konania žalovanej v 1. rade. Inými slovami povedané, súd prvej inštancie jednu a tú istú skutočnosť vykladá vo vzťahu k žalovanej v 1. rade raz na jej prospech a raz na jej neprospech, čo je zmatečné. Ak totiž raz žalovaná v 1. rade v prejednávacom prípade konala v mene a na účet poručiťky a je to dôvod pre zamietnutie žaloby voči nej, tak to potom nemôže byť súčasne aj dôvod pre nepriznanie práva na náhradu trov žalovanej v 1. rade voči žalobcovi.

Žalovaná v 1. rade sa taktiež vyjadřila, že nie je zjavné čo mal súd na mysli pod pojmom „postoj v konaní“, keďže žalovaná riadne a včas reagovala na všetky výzvy a pokyny súdu, jej postoj bol počas celého konania jasný a zrozumiteľný. Navrhovala zamietnutie žaloby v celom rozsahu, pričom jej argumentácia sa v konečnom dôsledku ukázala ako dôvodná a žaloba voči nej bola zamietnutá. Z týchto dôvodov je žalovaná v 1. rade presvedčená, že jej prináleží aj právo na náhradu trov konania voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok vo výroku IV. zmenil tak, že žalovanej v 1. rade prizná právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

15. Podaním zo dňa 08.04.2025 žalobkyňa v 1. rade doplnila svoju odvolaciu argumentáciu o skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol o aplikácii § 257 CSP tzv. prekvapivým súdnym rozhodnutím, pretože pred aplikáciou tohto ustanovenia neupozornil žalovanú v 1. rade na to, že bude toto zákonné ustanovenie aplikovať a o jeho aplikácii sa žalovaná v 1. rade prvýkrát dozvedela až po doručení rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaná v 1. rade zároveň citovala z nálezov Ústavného súdu týkajúcich sa tohto jej vyjadrenia.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý v predmetnej veci náležite zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, pričom vo svojom odôvodnení sa vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sa týkajú merita veci a na ktorých toto svoje rozhodnutie aj založil. K odvolacej argumentácii žalovanej v 2. rade uviedol, že je nesporné, že kúpna cena vo výške 34.700,- eur patrí do dedičstva po poručiťke, teda v tomto konaní vychádzajúc z princípu právnej istoty nemôže byť ani sporné to, že žalovaná v 2. rade nadobudla predmetné finančné prostriedky titulom daru od poručiťky. Táto otázka bola právoplatne vyriešená a ustálená v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 7C 76/2020. Žalobca zároveň uviedol, že žalovaná v 1. rade neoprávnene nakladala s majetkom poručiťky tým spôsobom, že finančné prostriedky patriace poručiťke nechala poukázať na bankový účet žalovanej v 2. rade, čo v dedičskom konaní (pravdepodobne zámerne) neuviedla. Taktiež uviedol, že v rámci tohto súdneho konania, ani v súdnom konaní vedenom pod sp.zn. 7C 76/2020, nikdy nebolo preukázané, že by poručiťka urobila akýkoľvek prejav vôle smerujúci k darovaniu kúpnej ceny žalovanej v 2. rade.

Žalobca má zároveň za to, že konajúci súd správne vyhodnotil správanie žalovanej v 1. rade ako manažovanie podstaty vzniku sporu, pričom to bola práve žalovaná v 1. rade, ktorá predmetnú kúpnu zmluvu uzatvorila deň pred smrťou poručiteľky (nemožno tiež opomenúť, že uvedené bolo realizované v čase, kedy poručiteľka trpela závažným ochorením) a návrh na vklad vlastníckeho práva bol katastru doručený len deň po smrti poručiteľky. Nebyť tohto špekulatívneho konania žalovanej v 1. rade v snahe neoprávnene obohatiť seba a žalovaných v 2. rade na úkor žalobcu, nedošlo by ani k začatiu tohto súdneho konania. Žalobca taktiež poukázal na to, že v minulosti sa pokúšal opakovane o mimosúdne vyriešenie tejto veci, avšak bezúspešne. Z objektívnych dôvodov nemal inú možnosť ako iniciovať súdne konanie vo vzťahu k oboj žalovaným, ktoré sú blízkymi osobami a v rozhodnom čase žili v spoločnej domácnosti a konali s rovnakým úmyslom. Žalobca v čase podania žaloby nemal, objektívne ani nemohol mať, žiadnu vedomosť o konkrétnych dohodách medzi žalovanými, ktoré sa týkali predmetných finančných prostriedkov a dispozície s nimi. Skutkové okolnosti tohto prípadu, ktoré sa preukázali najmä počas priebehu tohto súdneho konania sú natoľko individuálne, že nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať náhradu trov právneho zastúpenia vo vzťahu k žalovanej v 1. rade.

Žalobca taktiež uviedol, že u žalovanej v 2. rade absentuje akýkoľvek právny titul vo vzťahu k finančným prostriedkom, ktoré obdržala na svoj účet. Vzhľadom na uvedené, preto žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Žalované v 1. a 2. rade k vyjadreniu žalobcu uviedli, že je bezpredmetná akákoľvek argumentácia žalobcu o tom, či aplikácia § 257 CSP bola, alebo nebola namieste, pretože podľa aktuálnej rozhodovacej praxe nemôže všeobecný súd pristúpiť k aplikácii tohto ustanovenia bez toho, aby predtým umožnil dotknutej strane sporu zaujať k tomuto úmyslu všeobecného súdu svoje stanovisko. Žalovaná v 2. rade opätovne poukázala na to, že súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s jej argumentáciou o tom, že suma 34.700 eur jej bola poukázaná ako dar, pričom táto argumentácia nepredstavovala žiadnu okrajovú ani dodatočnú argumentáciu, ale jednalo sa o jej defacto jedinú zostávajúcu argumentáciu (potom čo v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolacím súdom zrušený s jeho právnym názorom o tom, že náhrada škody v prejednávanej príhode neprichádza do úvahy a u žalovanej v 2. rade je možné uvažovať aj o bezdôvodnom obohatení).

18. Žalobca v následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedol, že žalovaná v 1. rade si opakovane, samovoľne a nepreukázateľne prisvojuje postavenie akéhosi vykonávateľa poslednej vôle poručiteľky, na základe čoho si na úkor žalobcu, spolu so žalovanou v 2. rade ponechala predmetné finančné prostriedky patriace do dedičstva. Opätovne poukázal na to, že súdne konanie o tom, či predmetné prostriedky patria do dedičstva po poručiteľke už bolo právoplatne skončené a pokus žalovaných meniť význam už právoplatne vyriešenej otázky nemôže v tomto súdnom konaní obstáť. Podstatné je však opakovane zdôrazniť, že práve žalované vedome spôsobili vznik tohto sporu, čo správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

19. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)), po preskúmaní rozsudku v napadnutom rozsahu, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaných podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, pri viazanosti dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že odvolania žalovaných nie sú dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne a v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

20. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie správne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav v predmetnej veci, na ktorý správne aplikoval príslušné právne predpisy a vo veci správne rozhodol. Odvolací súd odkazuje na dôvody odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku a na doplnenie a zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné (§ 387 ods. 2 CSP):

Zásadná argumentácia žalovaných, resp. hlavne žalovanej v 2. rade spočívala v tom, že kúpna cena 34.700 eur mala byť zaslaná na jej účet ako dar, pričom súd prvej inštancie sa s týmto skutkovým tvrdením nevysporiadal. Odvolací súd k tomu uvádza, že aj keď žalované tvrdili, že sa malo jednáť o dar, toto svoje skutkové tvrdenie vôbec žiadnym dôkazom nepreukázali, pričom odvolací súd má

za to, že sa jedná o účelovú obranu v snahe dosiahnuť zamietnutie žaloby. Odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu absolútne nevyplýva, okrem tvrdení žalovaných, že predmetná kúpna cena má predstavovať dar. Pokiaľ bolo vôľou poručiťelky to, že kúpna cena mala byť darovaná žalovanej v 2. rade, tak bolo potrebné, aby poručiťelka zrozumiteľným a určitým spôsobom túto svoju vôľu prejavila. V tejto súvislosti preto ani nemožno vyčítať súdu prvej inštancie, že sa nejakým špeciálnym spôsobom nevenoval tejto okolnosti, keďže táto okolnosť nebola žiadnym spôsobom preukázaná a pokiaľ, podľa názoru žalovaných, súd prvej inštancie nedostatočne konštatoval, že v konaní vôbec nebolo preukázané, že vôľou poručiťelky bolo darovať kúpnu cenu žalovanej v 2. rade, tak táto samotná skutočnosť nepredstavuje nepreskúmateľnosť jeho správnych záverov v tomto konaní.

V tomto smere je zároveň potrebné dať za pravdu žalobcovi, ktorý správne poukázal na to, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 7 C 76/2020 bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že kúpna cena vo výške 34.700 eur patrí do dedičstva po poručiťelke, teda žaloba žalobcu v tejto veci nebola zamietnutá, napr. z dôvodu že kúpna cena je darom poručiťelky pre žalovanú v 2. rade. Rovnako je nepochybné, že v konaní vedenom pod sp.zn. 39D 1566/2021 súd, prostredníctvom notárky I. J. D., dňa 17.10.2022 rozhodol tak, že túto kúpnu cenu nadobúdajú žalobca a žalovaná v 1. rade (dedičia po poručiťelke), každý v podiele 1/2, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 03.11.2022.

21. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že v podstate celým konaním sa tiahla argumentácia žalovanej v 1. rade o tom, že žalobca už za života poručiťelky dostal dary, čo malo byť zohľadnené, ale zohľadnené to nebolo, a preto aj táto kúpna cena mala predstavovať vlastne dar pre žalovanú v 2. rade. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ za života poručiťelky dostal žalobca dary, ktoré neboli obvyklými darmi, tak tieto okolnosti mali byť riešené v rámci dedičského konania po poručiťelke, avšak pokiaľ neboli, tak v súčasnosti je už táto argumentácia pre posúdenie tejto veci právne irelevantná.

22. S poukazom na vyššie uvedené, teda súd prvej inštancie správne uzavrel, že polovica kúpnej ceny vo výške 17.350 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej v 2. rade, ktorej táto suma bola zaslaná na účet a ktorou aj disponovala, čo nebolo medzi stranami sporu sporné, keďže z vyššie citovaných rozhodnutí nepochybne vyplynulo, že táto kúpna cena patrí do dedičstva po poručiťelke F. C. a v dedičskom konaní túto kúpnu cenu nadobudli žalobca a žalovaná v 1. rade, každý v podiele 1/2. Súd prvej inštancie taktiež správne uzavrel, že žalovanej v 2. rade nesvedčí žiaden právny titul k tejto finančnej čiastke, preto je povinná vydať ju z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko tento majetkový prospech získala bez právneho dôvodu a subjektívnu ako aj objektívnu lehotu je možné počítať najskôr od 03.11.2022, kedy už mal žalobca nepochybne vedomosť o tom, kto sa na jeho úkor obohatil a v akej výške. Odvolací súd z tejto súvislosti poukazuje na to, že aj pokiaľ by vychádzal pri počiatku behu premlčacích lehôt z rozhodnutia Okresného súdu Prešov, sp.zn. 7 C 76/2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2021, tak ani od dátumu právoplatnosti tohto rozhodnutia neuplynula dvojiročná subjektívna lehota a ani trojiročná objektívna lehota, keďže žaloba bola súdu doručená dňa 17.02.2022, preto nárok žalobcu nie je premlčaný, tak ako to správne uzavrel aj súd prvej inštancie.

23. Podaním súdu doručeným dňa 08.04.2025, teda po uplynutí odvolacej lehoty (podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania), žalovaná v 1. rade doplnila svoju odvolaciu argumentáciu o vyjadrenie, že rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu ku nej je prekvapivým rozhodnutím, pretože súd ju neupozornil, že bude aplikovať ustanovenie § 257 CSP. Napriek tomu, že túto odvolaciu argumentáciu predložila žalovaná v 1. rade až po uplynutí odvolacej lehoty, odvolací súd si je vedomý rozhodnutí najvyšších súdnych autorít týkajúcich sa podmienok aplikácie ustanovenia § 257 CSP. Dovoľuje si však uviesť, že aj keď súd prvej inštancie žalovanú v 1. rade osobitne neupozornil na aplikáciu tohto zákonného ustanovenia, nedošlo k porušeniu jej práv, nakoľko žalovaná v 1. rade sa v rámci odvolania proti výroku, ktorým jej neboli priznané trovy konania voči žalobcovi, jasne vyjadrila v čom vidí nedostatky rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda mala priestor na argumentáciu, s ktorou sa odvolací súd nižšie vysporiadal. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu nálezov Ústavného súdu SR citovaných v doplnení odvolacej argumentácie žalovanej v 1. rade vyplýva v prvom rade to, aby strana sporu vo vzťahu, ku ktorej bolo aplikované ustanovenie § 257 CSP mala možnosť vyjadriť sa k jeho aplikácii, pričom žalovaná túto možnosť v priebehu konania mala a aj ju využila, keďže sa k aplikácii tohto ustanovenia v odvolaní jasne vyjadrila, tak ako to už odvolací súd uviedol, a z citovaných rozhodnutí zásadne nevyplýva, že už súd prvej inštancie je bezpodmienečne povinný na túto aplikáciu upozorniť.

24. V súvislosti s rozhodnutím o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej v 1. rade je potrebné dať čiastočne za pravdu žalovanej v 1. rade v tom ohľade, že súd prvej inštancie okrem teoretických východísk uplatňovania § 257 CSP, v podstate iba stručne odôvodnil nepriznanie trov prvoinštančného konania procesne úspešnej žalovanej v 1. rade, a to jej postojom v konaní a takpovediac manažovaním celej podstaty vzniku sporu. Napriek stručnosti tohto odôvodnenia, má ale odvolací súd za to, že tento výrok o trovách konania je vecne správny.

25. Žalovaná v 1. rade svoj postoj v tomto konaní charakterizovala tak, že riadne a včas reagovala na všetky výzvy či pokyny súdu a jej postoj bol od začiatku jasný a zrozumiteľný. S poukazom na obsah spisu a hlavne rozhodnutia, ktoré predchádzali odvolaním napadnutému rozsudku, ale nie je právne relevantné hodnotiť jej postoj tým, že reagovala na výzvy súdu, resp., že jej stanovisko bolo jasné, ale tým, že napriek právoplatnému rozhodnutiu v konaní vedenom Okresným súdom pod sp.zn. 7C 76/2020 resp. dedičskému rozhodnutiu sp.zn. 39D 1566/2021, žalovaná v 1. rade nereagovala na mimosúdne výzvy a aktivity žalobcu a napriek týmto rozhodnutiam neuhradila sama, resp. v súčinnosti so žalovanou v 2. rade pohľadávku žalobcu a ani sa nesnažila spor vyriešiť mimosúdne. Aj napriek prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala vo veci odvolanie a aj keď bola v tomto rozhodnutí procesne úspešná, keď žaloba voči nej bola zamietnutá, avšak iba s poukazom na to, že kúpna cena bola vyplatená na účet jej dcéry t.j. žalovanej v 2. rade, tak odvolací súd si dovoľí vysloviť presvedčenie, že žalovaná v 1. rade mala všetky informácie týkajúce sa prevodu nehnuteľnosti a úhrady kúpnej ceny, keď kúpnu zmluvu ako splnomocnenec poručiťky uzavrela iba jeden deň pred jej smrťou a aj keď stále tvrdila, že kúpna cena mala byť darom poručiťky pre žalovanú v 2. rade, tak pokiaľ sa súd prvej inštancie vyjadril tak, že celý tento proces v podstate manažovala, toto jeho tvrdenie nemožno považovať za neobjektívne. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že aj keď kúpna cena bola zaslaná na účet žalovanej v 2. rade, tak podstatnú aktivitu v tomto konaní vykonávala vlastne iba žalovaná v 1. rade a aj keď pri uzatvorení kúpnej zmluvy konala ako splnomocnenec v mene poručiťky, teda svojej matky, je nepochybné, že v konaní nebolo preukázané, aby vôľou poručiťky bolo darovať túto kúpnu cenu žalovanej v 2. rade, pričom pokiaľ vôľa poručiťky mala byť takáto, bolo potrebné realizovať príslušné právne úkony, ktoré by o tomto tvrdení žalovanej v 1. rade svedčali jasne a zároveň samozrejme toto tvrdenie aj náležite preukázať, čo sa ale v tomto konaní nestalo, preto súd prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej v 2. rade správne žalobe vyhovel. Zamietnutie žaloby voči žalovanej v 1. rade nebolo odvolaním napadnuté, preto tento výrok nadobudol právoplatnosť.

26. S poukazom na vyššie uvedené skutkové okolnosti, podľa názoru odvolacieho súdu, nemožno ani žalobcovi vyčítať, že za týchto okolností žaloval obe žalované, keďže nemal vedomosť o konkrétnosti ich konania, resp. ich dohôd a ani o tom kto a akým spôsobom disponoval s kúpnu cenou, pričom tieto skutočnosti vyšli jasne najavo až v priebehu tohto konania.

27. Odvolací súd má teda za to, že všetky tieto okolnosti súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa týkajúce sa veci samej a v konaní úspešnej žalovanej v 1. rade nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Aj keď súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti odôvodnil stručne, odvolací súd ho doplnil a má za to, že špecifickosť a výnimočnosť tejto veci mu dovoľuje potvrdiť takéto rozhodnutie o trovách konania, pričom si je vedomý, že základnou zásadou pri rozhodovaní o trovách konania je zásada úspechu a nepriznanie trov konania úspešnej strane konania je výnimočný inštitút, ktorý je potrebné náležite odôvodniť, avšak okolnosti prejednávanej veci sú natoľko výnimočné, že predstavujú dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania procesne úspešnej strane sporu.

28. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že aj keď súd prvej inštancie výslovne neupozornil žalovanú v 1. rade na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, tak aj keby ju bol upozornil, tak žalovaná v 1. rade by na to nepochybne reagovala iba tým spôsobom, ktorý prezentovala vo svojom odvolaní, pričom odvolací súd k jej argumentácii uvedenej v odvolaní zaujal stanovisko. Pokiaľ by aj žalovaná v 1. rade bola svoje dôvody prezentovala už pred súdom prvej inštancie, tak jeho rozhodnutie by bolo totožné a na argumentáciu uvedenú v odvolaní odvolací súd reagoval, teda u žalovanej v 1. rade nedošlo k porušeniu jej procesných práv takým spôsobom, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. S poukazom na vyššie uvedené teda súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalovaná v 2. rade je povinná vydať žalobcovi sumu 17.350 eur ako bezdôvodné obohatenie, keďže túto sumu prijala na svoj účet bez akéhokoľvek právneho dôvodu, preto je povinná túto sumu vydať.

Odvolačný súd zároveň nezistil naplnenie žiadneho z namietaných odvolacích dôvodov, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, v jeho napadnutej časti, potvrdil podľa § 387 ods. 1 ako vecne správne.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešným žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydal súdny úradník.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).